

Uniwersytet Wrocławski, Instytut Matematyczny
Kolokwium nr 2

imię i nazwisko: _____

Kolokwium składa się z 6 stron oraz 4 zadań. Na drugiej stronie znajduje się spis ważniejszych rozkładów. Dwie ostatnie strony stanowią brudnopis. Na rozwiązanie wszystkich zadań jest 100 minut. Zaczynj od spokojnego (!) przeczytania treści wszystkich zadań i zaczynj od najłatwiejszego. Powodzenia.

zadanie	1	2	3	4	Σ
punkty	25	25	25	25	100
wynik					

1. Niech $(A_n)_n$ i $(B_n)_n$ będą dwoma niezależnymi ciągami niezależnych zmiennych losowych o wspólnym rozkładzie. Załóżmy, że $B_n \geq 1$, $1 \geq A_n \geq 0$ i $\mathbb{P}[A_n = 1] < 1$ dla każdego $n \in \mathbb{N}$.
- (a) (10 p.) Załóżmy, że $\mathbb{E}[|\log(A_1)|] < \infty$. Pokaż, że $\sqrt[n]{A_1 \dots A_n} \rightarrow \exp \mathbb{E}[\log(A_1)]$ p.w.
- (b) (10 p.) Załóżmy, że $\mathbb{E}[\log(B)] < \infty$. Pokaż, że dla dowolnej $c > 1$, $\limsup_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{B_n} \leq c$ p.w.
- (c) (5 p.) Załóżmy, że $\mathbb{E}[|\log(A)|], \mathbb{E}[\log(B)] < \infty$. Pokaż, że szereg

$$\sum_{n \geq 0} A_1 A_2 \dots A_n B_{n+1}$$

jest zbieżny p.w.

2. Niech $(U_n)_n$ będzie ciągiem stochastycznie niezależnych zmiennych losowych o jednakowym rozkładzie jednostajnym $\mathcal{U}[0, 1]$.
- (a) (5 p.) Pokaż, że zmienne U_1 oraz $1 - U_1$ mają taki sam rozkład.
  - (b) (5 p.) Pokaż, że $\min_{1 \leq k \leq n} U_k$ zbiega do 0 według prawdopodobieństwa, gdy $n \rightarrow \infty$.
  - (c) (10 p.) Pokaż, że dla $\lambda > 0$, $X_n = \frac{n}{\lambda} \min_{1 \leq j \leq n} U_j$ zbiega słabo do rozkładu wykładniczego $\mathcal{Exp}(\lambda)$.
  - (d) (5 p.) Wykaż, że zmienne losowe $Y_n = 1 - e^{-\lambda X_n}$ zbiegają słabo do zmiennej losowej o rozkładzie jednostajnym $\mathcal{U}[0, 1]$.

3. Niech (X_1, X_2) będzie wektorem losowym o rozkładzie normalnym $\mathcal{N}\left(\mathbf{0}, \begin{pmatrix} 1 & \rho \\ \rho & 4 \end{pmatrix}\right)$, gdzie $|\rho| < 2$. Niech M będzie niezależną od niego zmienną z rozkładem $\alpha\delta_1 + (1 - \alpha)\delta_2$, gdzie $\alpha \in [0, 1]$. Definiujemy zmienną losową X_M przez

$$X_M = \begin{cases} X_1 & \text{gdy } M = 1 \\ X_2 & \text{gdy } M = 2 \end{cases} .$$

- (a) (5 p.) Oblicz $\mathbb{E}[(X_1 + X_2)^2]$.
(b) (5 p.) Jaki rozkład ma zmienna $X_1 + X_2$?
(c) (5 p.) Oblicz $\mathbb{E}[X_M^2]$.
(d) (10 p.) Znajdź rozkład X_M .

4. Niech $\mathbf{X} = (X_1, X_2, \dots, X_n)$ będzie wektorem losowym z macierzą kowariancji

$$C = \text{Cov}(\mathbf{X}) = (\text{Cov}(X_i, X_j))_{i,j \leq n}$$

i wektorze średnich $\mathbb{E}[\mathbf{X}] = \mathbf{0}$. Niech $\langle \cdot | \cdot \rangle$ będzie standardowym iloczynem skalarnym na $\mathbb{R}^n$.

- (a) (10 p.) Pokaż, że dla dowolnego $\xi \in \mathbb{R}^n$, $\langle C\xi | \xi \rangle = \mathbb{E}[\langle \mathbf{X} | \xi \rangle^2]$.
- (b) (10 p.) Pokaż, że $\mathbb{P}[\mathbf{X} \in \text{Im}(C)] = 1$. Wskazówka: $\text{Im}(C) = \text{Ker}(C)^\perp$.
- (c) (5 p.) Załóżmy, że $\mathbf{X}$ posiada gęstość względem n -wymiarowej miary Lebesgue'a. Pokaż, że C jest odwracalna.